

Статут громади

**ПРОСІКТ**

**Преамбула**

Цей Статут розроблено відповідно до Конституції України, Європейської хартії місцевого самоврядування, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про добровільне об'єднання територіальних громад», «Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій» та інших законодавчих актів, визначає систему місцевого самоврядування Великодимерської селищної територіальної громади, форми та порядок діяльності територіальної громади, її виконавчих органів та посадових осіб, гарантії прав жителів селища та сіл, які входять до складу територіальної громади.

**Розділ 1. Загальні положення**

**Глава 1.1. Загальна характеристика Великодимерської селищної територіальної громади**

**Стаття 1.1.1.**

1. Великодимерська селищна територіальна громада (далі – територіальна громада, громада) утворена шляхом добровільного об'єднання територіальних громад селища Велика Димерка, сіл: Вільне, Жердова, Захарівка, Покровське, Тарасівка, Михайлівка, Підлісся, Бобрик, Гайове, Шевченкове, Рудня, Богданівка, Залісся, Гоголів, Зоря, Русанів, Перше Травня, Плоске, Першотравневе, Світильня, Гребельки, Кулаженці.

**Стаття 1.1.2.**

1. Рішення Великодимерською селищною радою «Про добровільне об'єднання територіальних громад» прийнято 27.07.2017, Жердівською сільською радою – 01.08.2017, Руднянською сільською радою – 01.08.2017, Бобрицькою сільською радою – 02.08.2017, Шевченківською сільською радою – 03.08.2017.

2. Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 715-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Київської області» було визначено адміністративний центр та затверджено територію Великодимерської селищної територіальної громади, яка об'єднала двадцять три населених пункти.

3. Відповідно до ст. 8 Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» Великодимерська об'єднана територіальна громада вважається утвореною 03 серпня 2017 року.

**Стаття 1.1.3.**

1. Адміністративним центром територіальної громади є селище міського типу Велика Димерка.

2. Жителям всіх населених пунктів громади мають бути забезпечені максимально зручні умови для відвідування адміністративного центру громади.

#### **Стаття 1.1.4.**

1. Територіальна громада має єдиний представницький орган – Великодимерську селищну раду (далі – селищна рада).

#### **Стаття 1.1.5.**

Територіальна громада та її селищна рада можуть вступати в асоціації, інші добровільні об'єднання територіальних громад, органів місцевого самоврядування.

#### **Стаття 1.1.6.**

1. Офіційною символікою громади є прапор та герб Великодимерської селищної ради, порядок використання яких затверджується рішенням селищної ради.

2. На будівлях, де розміщена селищна рада, її виконавчі органи, вивішується Державний Прапор України.

### **Глава 1.2. Межі території громади та її географічне положення**

#### **Стаття 1.2.1.**

1. Територія громади згідно з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Броварського району Київської області.

2. Відстань від адміністративного центру громади до районного центру – 14 км.

3. Відстань від адміністративного центру громади до обласного центру – 32 км.

4. Територія Великодимерської селищної територіальної громади є нерозривною, її межі визначаються по зовнішніх межах юрисдикції рад територіальних громад що об'єдналися: селища Велика Димерка, сіл: Вільне, Жердова, Захарівка, Покровське, Мала Тарасівка, Михайлівка, Підлісся, Красилівка, Бобрик, Гайове, Шевченкове, Рудня, Богданівка, Залісся, Гоголів, Зоря, Русанів, Перше Травня, Плоске, Першотравневе, Світильня, Гребельки, Кулаженці.

5. Територія громади межує з:

північного сходу – Калитянська ТГ;

північного заходу – Зазимська ТГ;

півночі – Калитянська ТГ;

сходу – Бобровицька ТГ, Новобасанська ТГ;

південного заходу – Броварська ТГ;  
південного сходу – Баришівська ТГ, Пристолична ТГ;  
півдня – Бориспільська ТГ;  
заходу – Калинівська ТГ.

6. Межі території громади не можуть бути змінені без згоди членів Територіальної громади.

### **Стаття 1.2.2.**

1. Територія громади займає площа 531,07 кв. км.
2. Населення громади становить понад 39 тис. чоловік.
3. Гідрографічна сітка територіальної громади представлена річками Трубіж, Смолянка, Красилівка, озерами та технічними водоймами.
4. Площа лісового фонду становить 3814 га. Ліси змішані.
5. Площа земель сільськогосподарського призначення складає 25049 га.
6. Площа земель запасу складає 414 га.

7. Межі території громади не можуть бути змінені без згоди членів Територіальної громади.

### **Стаття 1.2.3.**

1. Рішенням селищної ради за погодженням із жителями населених пунктів громади на її території можуть утворюватися функціональні зони – територіальні зони зі спеціальним статусом (історико-заповідні, лісопаркові, промислові тощо). Відповідне подання (пропозицію) вносять до селищної ради селищний голова, виконавчий комітет селищної ради або члени територіальної громади у порядку місцевої ініціативи.

2. При утворенні територіальних зон зі спеціальним статусом встановлюються вимоги щодо забудови території, функціонального призначення земель, ведення господарської діяльності та іншого використання земель, відповідно до місцевих Правил забудови та використання територій, затверджених селищною радою, які передбачають:

- 1) гранично допустимі поверховість будинків і споруд та щільність забудови;
- 2) вимоги до утримання будинків і споруд;
- 3) вимоги до впорядкування доріг та під'їздів, місць паркування транспортних засобів;
- 4) вимоги до забезпечення експлуатації інженерно-транспортної інфраструктури;

- 5) вимоги до озеленення та впорядкування територій;
- 6) обмеження у використанні земельних ділянок (будівельні, інженерні, санітарно-епідеміологічні, природоохоронні, протипожежні, історико-культурні);
- 7) інші вимоги, які можуть бути встановлені відповідно до законодавства України.

#### **Стаття 1.2.4.**

1. Найменування та перейменування населених пунктів громади, їх ліквідація як поселень, віднесення до окремих категорій населених пунктів здійснюється відповідно до закону.

#### **Стаття 1.2.5.**

1. Найменування та перейменування територіальних об'єктів громади – територіальних зон зі спеціальним статусом, вулиць, мікрорайонів, проспектів, бульварів, провулків, майданів (площ), мостів, парків, скверів тощо – здійснюються селищною радою з врахуванням думки членів територіальної громади – жителів відповідного селища, села у порядку встановленому селищною радою.

2. Перейменування територіальних об'єктів громади здійснюється, як правило, випадках відновлення їхніх історичних назв, історичної справедливості та відповідно до вимог Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».

3. Присвоєння територіальним об'єктам громади імен з метою увічнення пам'яті видатних історичних, державних, військових діячів України та громади, видатних діячів науки і культури, діяльність яких сприяла прогресу людства, утвердженню загальнолюдських цінностей здійснюється тільки посмертно та з урахуванням думки жителів відповідного селища, села.

4. При прийнятті рішень селищною радою щодо увічнення пам'яті історичних осіб та подій пріоритет надається тим з них, які пов'язані з населеними пунктами громади, Броварським районом та Київською областю.

5. Назви територіальним об'єктам громади даються українською мовою з дотриманням норм українського правопису.

### **Глава 1.3. Правова основа Статуту**

#### **Стаття 1.3.1.**

1. Статут затверджується рішенням селищної ради і набуває чинності з моменту його державної реєстрації в органах юстиції.
2. Проект Статуту підлягає громадському обговоренню в усіх населених пунктах територіальної громади.

3. Статут діє в просторових межах територіальної громади. окремі положення Статуту, відповідно до закону, можуть діяти і на території, що перебуває за межами території громади.

### **Стаття 1.3.2.**

1. Статут має відповідати положенням Конституції України та законам України.
2. Статут має найвищу юридичну силу по відношенню до всіх інших актів, які приймаються в системі місцевого самоврядування територіальної громади, за винятком рішень, прийнятих місцевим референдумом.

### **Стаття 1.3.3.**

1. У разі невідповідності окремих положень Статуту Конституції України та законам України, Указам Президента України та постановам Кабінету Міністрів України діють норми останніх, як актів більш високої юридичної сили.

### **Стаття 1.3.4.**

1. Правові акти органів міського самоврядування територіальної громади та їхніх посадових осіб, що суперечать цьому Статуту, не підлягають застосуванню і виконанню.

### **Стаття 1.3.5.**

1. Внесення змін і доповнень до Статуту здійснюються селищною радою.
2. Рішення селищної ради про внесення змін і доповнень до Статуту приймаються більшістю депутатів від загального складу селищної ради.
3. Пропозиції щодо внесення змін і доповнень до Статуту вносяться до селищної ради групою депутатів (не менш як 1/3 від загальної кількості депутатів), селищним Головою або членами територіальної громади у порядку місцевої ініціативи.
4. Зміни і доповнення до Статуту, які передбачають приведення його у відповідність до положень Конституції України та законів України, Указів Президента України та постанов Кабінету Міністрів України, вносяться селищною радою за пропозицією селищного голови у двомісячний термін після набуття чинності цими актами (або в строки, визначені цими актами). До внесення зазначених змін і доповнень до Статуту його положення, які суперечать зазначеним актам законодавства, не діють.

## **Глава 1.4. Взаємовідносини територіальної громади, селищної ради, її виконавчих органів та посадових осіб з органами державної влади, установами, підприємствами і організаціями, іншими територіальними громадами**

### **Стаття 1.4.1.**

1. Взаємовідносини селищної ради, її виконавчих органів та посадових осіб з органами виконавчої влади, діяльність яких поширюється на територію громади, базуються на засадах співробітництва та взаємодопомоги з метою забезпечення виконання завдань соціально-економічного та культурного розвитку громади, населених пунктів та реалізації на території громади завдань і повноважень виконавчої влади в інтересах територіальної громади.

2. Селищна рада, її виконавчі органи та посадові особи здійснюють самоврядні повноваження незалежно від державних органів виконавчої влади. Державні органи виконавчої влади не можуть видавати обов'язкові для селищної ради, її виконавчих органів та посадових осіб акти з питань, віднесених до самоврядних повноважень, або регламентувати їхню діяльність.

#### **Стаття 1.4.2.**

1. Селищна рада, її виконавчі органи та посадові особи сприяють органам судової влади, прокуратурі та інших правоохоронних органів в їхній діяльності, можуть надавати, в передбачених законодавством випадках, допомогу у здійсненні їхніх повноважень.

2. Селищний голова, або за його дорученням інші посадові особи, відповідає за організацію зв'язків селищної ради, її виконавчих органів та посадових осіб з органами судової влади, прокуратурі, правоохоронних органів.

#### **Стаття 1.4.3.**

1. Взаємовідносини селищної ради, її виконавчих органів та посадових осіб з підприємствами, установами і організаціями, що перебувають на території громади, базуються на суворому дотриманні визначених законодавством прав суб'єктів господарської діяльності і визначаються формою власності підприємств, установ і організацій, джерелами фінансування і характером їхньої діяльності.

2. По відношенню до підприємств, установ і організацій, що перебувають у комунальній власності територіальної громади, відповідні органи і посадові особи здійснюють такі функції:

– утворюють, реорганізують та ліквіduють комунальні підприємства, установи, організації громади в інтересах територіальної громади у порядку, визначеному чинним законодавством;

– призначають та звільняють з посади їхніх керівників;

– визначають цілі, функції, організаційні форми і порядок діяльності та затверджують Статути створюваних ними підприємств, установ і організацій;

– встановлюють у порядку і в межах, визначених законодавством, економічно обґрунтовані ціни та тарифи на продукцію і послуги комунальних підприємств;

- приймають, у визначених законодавством межах, рішення про відчуження об'єктів комунальної власності, передачу їх в оренду чи концесію, а також рішення щодо переліку об'єктів комунальної власності, які не підлягають приватизації;
- визначають порядок використання прибутку і доходів підприємств, установ і організацій, встановлюють для них розмір частки прибутку, що підлягає зарахуванню до місцевого бюджету;
- приймають рішення про передачу іншим органам окремих повноважень щодо управління майном, яке належить до комунальної власності територіальної громади, визначення меж цих повноважень та умов їхнього здійснення;
- приймають рішення про спільне з іншими територіальними громадами використання об'єктів комунальної власності для задоволення спільних потреб у порядку співробітництва територіальних громад;
- вирішують відповідно до законодавства питання про створення підприємствами комунальної власності спільних підприємств, у тому числі з іноземними інвестиціями;
- контролюють ефективність і законність використання майна комунальних підприємств, установ і організацій в порядку, визначеному чинним законодавством і цим Статутом.

3. З підприємствами, установами і організаціями, які не перебувають у комунальній власності громади, селищна рада, її виконавчі органи та посадові особи будують свої відносини на договірній та податковій основі. При цьому, селищна рада, її виконавчі органи та посадові особи в межах своїх повноважень, визначених законодавством і цим Статутом, можуть приймати рішення щодо:

- надання пільг по місцевих податках та зборах категоріям підприємств, установ, організацій, діяльність яких має важливе значення для соціально-економічного і культурного розвитку громади, її населених пунктів;
- надання згоди на зміну функціонального призначення об'єктів соціальної сфери, якими управляють ці підприємства, установи і організації;
- встановлення, відповідно до чинного законодавства, норм та правил ведення ними господарської діяльності з питань, що стосуються екологічної безпеки та соціально-економічного і культурного розвитку громади;
- розміщення замовлень на проведення робіт і надання послуг по благоустрою території громади, її населених пунктів, обслуговування населення, будівництва та ремонту комунального житла, нежитлових будівель, що знаходяться у комунальній власності громади, виробництва продукції та виконання інших робіт за рахунок бюджетних коштів територіальної громади або залучених коштів підприємств, установ та організацій;
- надання відповідно до законодавства згоди на розміщення на території громади нових об'єктів, у тому числі місць чи об'єктів для розміщення відходів, сфера екологічного

впливу діяльності яких згідно з чинними нормативами включає територію громади або її частину.

#### **Стаття 1.4.4.**

1. Взаємовідносини територіальної громади, її органів і посадових осіб з іншими територіальними громадами, їхніми органами і посадовими особами базуються на принципах добросусідства, солідарності та взаємної вигоди. Територіальна громада, її органи місцевого самоврядування і їхні посадові особи можуть брати участь у міжмуніципальному та міжнародному співробітництві.

### **Глава 1.5. Планування розвитку громади**

#### **Стаття 1.5.1.**

1. З метою оптимального використання ресурсів громади, забезпечення сталості розвитку, збереження і примноження культурної спадщини, максимального задоволення інтересів різних поколінь членів територіальної громади здійснюється планування розвитку громади.

2. Планування розвитку громади та її населених пунктів реалізується шляхом прийняття Стратегії розвитку територіальної громади, розробленої з залученням громадськості та Генерального плану населених пунктів громади.

#### **Стаття 1.5.2.**

1. Генеральний план населених пунктів громади – це основний документ містобудівного планування, який визначає довгострокову політику щодо розвитку, планування, забудови та іншого використання території населених пунктів громади з урахуванням як їхніх історичних традицій забудови, збереження та відновлення історичних центрів, так і сучасних потреб розвитку і новітніх тенденцій містобудування.

2. Генеральний план розробляється відповідно до законодавства України про планування та забудову територій з урахуванням положень цього Статуту.

3. Генеральний план затверджується рішенням селищної ради лише після проходження ним процедури громадського обговорення (громадських слухань) у кожному з населених пунктів громади, у порядку, встановленому законодавством України про планування та забудову територій та рішеннями селищної ради.

#### **Стаття 1.5.3.**

Планування соціально-економічного та культурного розвитку громади передбачає:

1) аналіз соціально-економічного та культурного розвитку громади, її населених пунктів за попередній і поточний роки, визначення основних тенденцій розвитку, їх узгодження з загальнодержавними та регіональними тенденціями розвитку;

- 2) визначення основних проблем розвитку економіки громади, її соціальної сфери, культурного розвитку;
- 3) оцінку стану використання природного, виробничого, науково-технічного та трудового потенціалу громади, визначення резервів такого потенціалу;
- 4) визначення пріоритетних цілей та напрямів розвитку громади на плановий період та шляхи розв'язання основних соціальних, економічних та культурних проблем територіальної громади;
- 5) постановку завдань з досягнення визначених цілей, встановлення термінів їхнього виконання у прив'язці до фінансових та інших ресурсів громади.

#### **Стаття 1.5.4.**

1. Стратегія розвитку передбачає планування соціально-економічного та культурного розвитку громади, її населених пунктів на період не менше двох каденцій повноважень селищної ради.
2. Короткострокові програми розвитку громади розробляються на 1, 4 (один, чотири) роки та спрямовуються на вирішення завдань, визначених Стратегією розвитку.
3. Короткострокові програми розвитку встановлюють пріоритети соціально-економічного та культурного розвитку громади, її населених пунктів на плановий період та систему заходів з їх реалізації з визначенням термінів виконання, виконавців та ресурсів.

#### **Стаття 1.5.5.**

1. Визначальною засадою цілепокладання у плануванні соціально-економічного та культурного розвитку громади та її населених пунктів є задоволення потреб членів територіальної громади і здійснюється на засадах сталого розвитку.

### **Розділ 2. Система місцевого самоврядування**

#### **Глава 2.1. Загальні засади організації та функціонування системи місцевого самоврядування територіальної громади**

##### **Стаття 2.1.1.**

1. Організація та функціонування системи місцевого самоврядування територіальної громади здійснюється відповідно до положень Конституції України та законів України, а також цього Статуту.
2. Система місцевого самоврядування територіальної громади включає:
  - 1) територіальну громаду;
  - 2) внутрішні громади, які утворюють жителі населених пунктів громади;

- 3) селищну раду – представницький орган місцевого самоврядування, що представляє територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України та законами України;
- 4) селищного голову, який є головною посадовою особою територіальної громади;
- 5) виконавчі органи селищної ради (виконавчий комітет, управління, відділи, служби тощо);
- 6) старост старостинських округів;
- 7) органи самоорганізації населення.

3. Розмежування повноважень між складовими системи місцевого самоврядування територіальної громади здійснюється згідно із законом, цим Статутом та рішеннями, прийнятими на сесії селищної ради, які не можуть суперечити цьому Статуту.

### **Стаття 2.1.2.**

1. Система місцевого самоврядування територіальної громади утворюється та функціонує на принципах, передбачених Конституцією України та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
2. У своїй діяльності складові системи місцевого самоврядування територіальної громади додатково дотримуються таких принципів:
  - ефективності – рішення, що готуються чи ухвалюються ними мають бути максимально ефективними серед можливих альтернативних рішень;
  - сталості – використання ресурсів територіальної громади не може шкодити наступним поколінням;
  - екологічності – при прийнятті рішення має забезпечуватися його мінімальний негативний вплив на навколошнє природне середовище;
  - системності – кожне рішення розглядається у взаємозв'язку з іншими рішеннями в просторі та часі;
  - відкритості – рішення готуються та розглядаються відкрито, не може бути жодного рішення, закритого для громадськості;
  - громадської участі – підготовка проектів та прийняття рішень, особливо тих, що стосуються планування та використання ресурсів громади мають відбуватись за умов широкого громадського обговорення та врахування інтересів Територіальної громади, рішення, що стосуються окремих населених пунктів громади – також і інтересів їхніх жителів.

## **Глава 2.2. Територіальна громада – первинний суб’єкт права на місцеве самоврядування**

### **Стаття 2.2.1.**

1. Територіальна громада – первинний суб’єкт місцевого самоврядування, основний носій його функцій і повноважень. Вона може вирішувати на території громади будь-яке питання, що віднесене Конституцією України та законами України до питань місцевого значення, за винятком тих, які, відповідно до принципу субсидіарності, вирішуються органами місцевого самоврядування районного та обласного територіальних рівнів.

2. Територіальна громада здійснює своє право на місцеве самоврядування безпосередньо або через утворені нею органи місцевого самоврядування та органи самоорганізації населення.

### **Стаття 2.2.2.**

1. Членами територіальної громади є громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які відповідно до вимог Закону України «Про свободу пересування і вільний вибір місця проживання», інших актів законодавства України зареєстрували своє місце проживання в населених пунктах громади.

2. Реєстрація осіб, які постійно чи тимчасово проживають у населених пунктах громади, здійснюється у порядку, визначеному чинним законодавством. Органи територіальної громади здійснюють облік осіб, які зареєстровані на території громади та ведуть відповідні бази даних за головними категоріями населення (виборці, діти дошкільного віку, школярі, працездатне населення, зайняті, безробітні, пенсіонери тощо).

### **Стаття 2.2.3.**

1. Структурними елементами територіальної громади є внутрішні громади, членами яких є жителі населених пунктів, крім адміністративного центру громади.

2. Внутрішні громади безпосередньо приймають участь у вирішенні питань, віднесених законом до відання територіальної громади шляхом використання форм прямої демократії: загальні збори, громадські слухання, місцеві ініціативи тощо.

3. Інтереси членів кожної з внутрішніх громад в органах місцевого самоврядування громади представляють старости відповідного старостинського округу, депутати селищної ради.

4. Інтереси членів внутрішніх громад в органах державної влади представляють селищна рада, її виконавчі органи та посадові особи.

### **Стаття 2.2.4.**

1. Територіальна громада є учасником цивільних, господарських відносин та може набувати статусу юридичної особи публічного права.

2. Територіальна громада є суб'єктом права комунальної власності, володіє, користується та розпоряджається майном комунальної власності.
3. Територіальна громада обирає селищну раду та голову громади, а також формує об'єкти комунальної власності.
4. Органи місцевого самоврядування територіальної громади є суб'єктами фінансово-кредитних та цивільно-правових відносин у межах, визначених законодавством.

### **Стаття 2.2.5.**

1. До компетенції територіальної громади входять:
  - 1) всі питання, вирішення яких, відповідно до законів України, здійснюється на місцевому референдумі;
  - 2) питання, віднесені до повноважень органів місцевого самоврядування територіальної громади.
2. Перелік питань, віднесених до повноважень органів місцевого самоврядування територіальної громади, встановлюється відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», інших законів України, з врахуванням положень статті 4 «Європейської Хартії місцевого самоврядування», а саме: «Органи місцевого самоврядування межах закону мають повне право вирішувати будь-яке питання, яке не вилучене із сфери їхньої компетенції і вирішення якого не доручене жодному іншому органу».
3. До безпосередньої компетенції територіальної громади не входять питання щодо:
  - 1) прийняття рішень з питань, віднесених до компетенції органів державної влади, що поширяють свою юрисдикцію на територію громади (Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Центральних органів виконавчої влади та їхніх територіальних органів, органів судової влади тощо);
  - 2) прийняття рішень з питань, віднесених відповідно до принципу субсидіарності до компетенції Київської обласної та Броварської районної рад.

## **Глава 2.3. Права та обов'язки членів територіальної громади**

### **Стаття 2.3.1.**

1. Членам територіальної громади гарантується право участі у вирішенні всіх питань місцевого значення, віднесених законом до відання громади та її органів.
2. За обсягом муніципальної право- та діездатності члени територіальної громади поділяються на дві категорії:
  - а) повноправні члени територіальної громади: громадяни України – жителі населених пунктів громади, які відповідно до Конституції України та Закону України «Про

місцеві вибори» мають активне виборче право. Зазначені особи володіють муніципальною право- та дієздатністю в повному обсязі;

б) члени територіальної громади з обмеженою муніципальною право- та дієздатністю: жителі населених пунктів громади, які є іноземцями, особами без громадянства; неповнолітні громадяни України; громадяни України, яких визнано судом недієздатними або такі, що відбувають покарання в місцях позбавлення волі. Обмеження муніципальної право- та дієздатності цих членів територіальної громади полягають у позбавленні їх права участі у місцевих виборах, місцевих референдумах, загальних зборах (конференціях) громадян за місцем проживання, права займати посади в органах місцевого самоврядування територіальної громади.

3. Особи, які відповідно до вимог Закону України «Про свободу пересування вільний вибір місця проживання», інших актів законодавства України не зареєстрували своє місце проживання в населених пунктах громади, але які володіють нерухомим майном (нерухомістю) на території громади, працюють на території громади, ведуть іншу діяльність, пов'язану зі сплатою податків до місцевого бюджету територіальної громади, користуються усіма правами членів територіальної громади, окрім активного виборчого права, права участі у місцевих референдумах, загальних зборах (конференціях) громадян за місцем проживання. Рішення органів місцевого самоврядування територіальної громади для цієї категорії осіб можуть встановлюватись право користування інфраструктурою населених пунктів громади, а також порядок отримання соціальних, освітніх, медичних та інших послуг на рівних умовах з членами територіальної громади.

4. Права члена територіальної громади, окрім активного виборчого права, права участі у місцевих референдумах, права участі у загальних зборах (конференціях) громадян за місцем проживання з вирішальним голосом, надаються також Почесним громадянам територіальної громади незалежно від місця їхнього проживання, а також, за рішенням селищної ради – особам, які не є членами територіальної громади, але отримали у відповідності із Законом України «Про правовий статус права закордонних українців» статус закордонного українця або мають значні, офіційно визнані заслуги перед територіальною громадою або її внутрішніми громадами.

### **Стаття 2.3.2.**

1. Основні права членів територіальної громади передбачені Конституцією України та законами України. Крім них члени територіальної громади мають права на:

- 1) забезпеченість якісною питною водою;
- 2) якісне електропостачання;
- 3) ефективну систему прибирання та вивезення сміття з вулиць, прибудинкових територій та під'їздів багатоквартирних будинків у населених пунктах громади;
- 4) забезпеченість належним транспортним сполученням – як внутрішнім так і зовнішнім;

- 5) розгалуженість і якість доріг;
- 6) освітленість вулиць і під'їздів будинків у темний час доби;
- 8) забезпечення тиші на вулицях та у житлових будинках у нічну пору;
- 9) ефективну систему безпеки громадян та захисту їхнього майна (боротьба зі злочинністю; охорона громадського порядку, попередження та ліквідація наслідків стихійного лиха)
- 10) наявність умов для своєї зайнятості;
- 11) доступність та якість медичних послуг відповідно до державних стандартів;
- 12) доступність та якість освітніх послуг відповідно до державних стандартів;
- 13) ефективну систему надання побутових послуг;
- 14) доступність та якість мобільного зв'язку та інтернет-мереж;
- 15) забезпеченість місцями для відпочинку і дозвілля;
- 17) забезпеченість закладами культури (бібліотеки, будинки культури, тощо);
- 18) вільний доступ до усіх природних об'єктів та угідь в межах громади – лісів, берегів рік та озер, тощо.

Зазначений перелік прав членів територіальної громади не є вичерпним.

2. У своїй діяльності з забезпечення задоволення потреб членів територіальної громади органи місцевого самоврядування та їхні посадові особи, комунальні підприємства, установи та організації керуються політикою якості, яка затверджується відповідно до міжнародних стандартів якості.

3. Органи місцевого самоврядування територіальної громади реалізують власні та делеговані законом повноваження на основі дотримання соціальних та інших стандартів і нормативів, затверджених державою.

4. Порядок реалізації членами територіальної громади прав на безоплатний доступ до отримання соціальних, освітніх, медичних, інших послуг визначається законодавством України та рішеннями ради.

5. Селищна рада, у межах власної компетенції та з врахуванням можливостей місцевого бюджету, з метою підвищення рівня соціального захисту членів територіальної громади, може встановлювати для них загалом або для їх окремих категорій (пенсіонерів, ветеранів війни, репресованих, вдів, багатодітних сімей, вимушених переселенців, учасників бойових дій тощо) пільгові умови при користуванні інфраструктурою населених пунктів громади, наданні житлово-комунальних послуг, оподаткування та інше.

### **Стаття 2.3.3.**

1. Основні обов'язки членів територіальної громади передбачені Конституцією України та законами України. Крім них, на членів територіальної громади покладаються обов'язки щодо:

- 1) збереження та розвитку традицій, звичаїв та особливостей територіальної громади, населених пунктів, шанобливого ставлення до їхньої історії, до об'єктів історико-культурної спадщини;
- 2) сприяння сталому розвитку громади та її населених пунктів;
- 3) толерантного ставлення до усіх членів територіальної громади незалежно до їхнього етнічного походження, віросповідання, політичних переконань тощо;
- 4) сприяння реалізації права членів територіальної громади на задоволення передбачених цим Статутом основних соціально-побутових, економічних, безпекових, культурно-духовних потреб;
- 5) бережливого ставлення до, зелених насаджень, природних об'єктів, усього довкілля території громади.

2. Усі, хто проживає або перебуває на території громади, зобов'язані поважати права і свободи членів територіальної громади. Особи, винні у порушенні відповідних прав і свобод, притягаються до відповідальності відповідно до чинного законодавства України.

### **Стаття 2.3.4.**

1. Фізичним особам, які мають видатні заслуги перед територіальною громадою та внесли вагомий вклад у її соціально-економічний, науковий, спортивний, культурний розвиток, за рішенням ради може бути присвоєно почесне звання «Почесний громадянин Великодимерської селищної територіальної громади». Підстави та порядок присвоєння, права, пільги й обов'язки осіб, відзначених званням «Почесний громадянин Великодимерської селищної територіальної громади», визначаються Положенням, яке затверджується рішенням Ради.

2. Члени Територіальної громади, працівники підприємств, установ та організацій, що досягли вагомих результатів у творчій, науковій, господарській та інших видах діяльності, можуть бути за рішенням селищного голови Великодимерської селищної територіальної громади відзначенні Подякою та Почесною грамотою. Положення про Подяку та Почесну грамоту затверджуються рішенням Ради.

3. Розгляд питання про присвоєння почесного звання громади чи про відзначення Подякою та Почесною грамотою ініціюється виконавчим комітетом ради, її постійними комісіями, старостою або членами громади у порядку місцевої ініціативи.

4. Особам, яким присвоєно звання «Почесний громадянин Великодимерської селищної територіальної громади» вручається відповідне посвідчення та нагрудний знак, зразки яких затверджуються радою.

## **Глава 2.4. Форми участі членів територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування: загальні засади**

### **Стаття 2.4.1.**

1. Участь членів територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування реалізується у формах, визначених Конституцією та законами України та цим Статутом.

2. На території громади створюються необхідні умови для розвитку партисипаторної демократії (демократії участі), активного залучення членів територіальної громади до участі у плануванні розвитку території, у розробці та прийнятті рішень з питань, вирішення яких віднесено Конституцією та законами України до компетенції територіальних громад та їхніх органів, у контролі за діяльністю органів місцевого самоврядування, органів самоорганізації населення та їхніх посадових осіб.

3. Органи місцевого самоврядування територіальної громади та їхні посадові особи враховують пропозиції членів територіальної громади щодо вдосконалення системи муніципального управління, соціально-економічного та культурного розвитку, забезпечення прав членів територіальної громади на участь у вирішенні питань місцевого значення.

4. Будь-які обмеження права членів територіальної громади на участь у місцевому самоврядуванні залежно від їхньої раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, за мовними або іншими ознаками забороняються.

### **Стаття 2.4.2.**

1. Формами участі членів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення є:

- місцеві вибори;
- місцевий референдум;
- загальні збори (конференції) членів територіальної громади;
- громадські слухання;
- місцеві ініціативи;
- органи самоорганізації населення;
- індивідуальні та колективні петиції;

- консультативно-дорадчі органи (громадські ради);
- участь у роботі інститутів громадянського суспільства (громадських організацій, благодійних організацій, професійних спілок, інших неприбуткових організацій), які опікуються питаннями здійснення місцевого самоврядування в територіальній громаді;
- інші не заборонені законом форми безпосередньої участі членів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення, встановлені рішенням ради.

## **Глава 2.5. Місцеві вибори**

### **Стаття 2.5.1.**

1. Полноправні члени територіальної громади на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування беруть участь у вільних виборах:

- селищного голови;
- депутатів ради;
- старост.

### **Стаття 2.5.2.**

1. Порядок реалізації виборчого права членами територіальної громади на місцевих виборах встановлюється законодавством України.

## **Глава 2.6. Місцевий референдум**

### **Стаття 2.6.1.**

1. Місцевий референдум є формою безпосереднього вирішення членами територіальної громади питань, віднесених Конституцією, законами України до відання місцевого самоврядування, шляхом вільного волевиявлення.

2. Участь у місцевому референдумі приймають лише повноправні члени територіальної громади.

3. Види, порядок ініціювання, призначення та проведення місцевих референдумів визначається законом.

### **Стаття 2.6.2.**

1. Предметом місцевого референдуму може бути питання місцевого значення, віднесене до відання територіальної громади та її органів.

2. Коло питань, які не можуть бути винесені на місцевий референдум, визначаються законом.

3. Питання, що виносяться на місцевий референдум, не повинні призводити до порушення рівноправності, громадської злагоди в територіальній громаді, обмежувати або скасовувати права і свободи членів територіальної громади або їх окремих категорій.

### **Стаття 2.6.3.**

1. Місцевий референдум вважається таким, що відбувся, якщо у ньому взяло участь більше половини повноправних членів територіальної громади. Якщо місцевий референдум визнано таким, що не відбувся, рішення з питання, що виносилося на місцевий референдум, приймає рада.

2. Рішення місцевого референдуму вважається прийнятым, якщо за нього проголосувало більше половини членів територіальної громади, які взяли участь у голосуванні. У разі рівної кількості голосів, поданих «за» і «проти», вважається, що питання, яке було внесене на референдум, вирішено негативно.

3. Питання, яке не одержало підтримки на референдумі, може повторно виноситися на референдум не пізніше, ніж через два роки.

4. Рішення місцевого референдуму і результати голосування оприлюднюються у порядку, встановленому цим Статутом.

5. Рішення місцевого референдуму, крім консультативного, мають найвищу юридичну силу по відношенню до актів органів місцевого самоврядування громади та їхніх посадових осіб.

6. Якщо для реалізації рішення місцевого референдуму потрібне прийняття іншого правового акта, орган місцевого самоврядування територіальної громади, до компетенції якого належить дане питання, зобов'язаний прийняти такий акт невідкладно (не пізніше, ніж на найближчих сесії ради або засіданні її виконавчого комітету).

## **Глава 2.7. Загальні збори (конференція) членів територіальної громади**

### **Стаття 2.7.1.**

1. Члени територіальної громади для спільногопублічного обговорення та безпосереднього вирішення питань місцевого значення, що стосуються загальних інтересів усієї територіальної громади, або питань, що мають важливе значення для внутрішніх громад або жителів певної частини населеного пункту громади, проводять загальні збори членів територіальної громади або конференції їхніх легітимних представників (далі: загальні збори), збори жителів населених пунктів громади, вулиць, будинків тощо.

2. Ініціювання, організація та проведення загальних зборів, норми представництва на конференції регламентується законом та Положенням про загальні збори (конференції) членів територіальної громади, яке затверджується радою.

3. На розгляд загальних зборів можуть виноситися такі питання:

- 1) інформування членів територіальної громади про прийняті радою та її виконавчими органами рішення, стан їх виконання, а також виконання законів України, підзаконних актів з питань, що становлять громадський інтерес для всіх членів Територіальної громади або її частини;
- 2) заслуховування інформації селищного голови, старости, керівників виконавчих органів ради, звітів керівників підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності територіальної громади, в частині питань, порушених жителями населених пунктів громади, вулиці, будинку тощо;
- 3) ініціювання і створення органів самоорганізації населення, схвалення положень про них, внесення змін і доповнень до положень, вирішення питань про дострокове припинення повноважень органів самоорганізації населення тощо;
- 4) внесення пропозицій до органів місцевого самоврядування територіальної громади щодо включення до переліку об'єктів комунальної власності підприємств, установ та організацій, їхніх структурних підрозділів та інших об'єктів, що належать до державної та інших форм власності, якщо вони мають особливо важливe значення для забезпечення комунально-побутових і соціально-культурних потреб населених пунктів громади або жителів відповідної території ;
- 5) розгляд і внесення жителями населених пунктів громади пропозицій до ради щодо найменування, перейменування населених пунктів, вулиць, площ тощо, встановлення пам'ятників тощо в межах цих населених пунктів.

Цей перелік питань, віднесені до відання загальних зборів громадян, не є вичерпним і може бути доповнений рішенням ради.

4. Загальні збори територіальної громади або жителів адміністративного центру громади скликаються головою громади за власною ініціативою, за ініціативою (пропозицією) органу самоорганізації населення, що діє на території мікрорайону, вулиці, кварталу, будинку, або за пропозицією ініціативної групи членів територіальної громади за місцем проживання.

5. Збори членів територіальної громади – жителів населеного пункту територіальної громади, що не є її адміністративним центром, скликаються селищним головою або відповідним старостою.

6. Збори членів територіальної громади – жителів вулиці, будинку скликаються відповідним органом самоорганізації населення (вуличним, будинковим комітетом) або ініціативною групою громадян.

7. Рішення про скликання загальних зборів доводиться до відома членів територіальної громади, які проживають у відповідному населеному пункті або на відповідній території, не пізніше як за 7 днів до їх проведення із зазначенням часу скликання, місця проведення зборів та переліку питань, які передбачається винести на обговорення. У

випадках особливої необхідності населенню повідомляється додатково про скликання зборів у день їх проведення.

8. Загальні збори є правомочними за умови присутності на них більше половини членів територіальної громади, які проживають у відповідному населеному пункті або на відповідній території, а у разі скликання конференції представників — не менш як двох третин обраних делегатів, якщо інше не передбачено законами України.

### **Стаття 2.7.2.**

1. За результатами загальних зборів складається протокол, який підписується головою і секретарем зборів. До протоколу зборів (конференції) додаються матеріали реєстрації їхніх учасників та протоколи лічильної комісії.

2. З розглянутих питань загальні збори приймають рішення. Рішення загальних зборів приймаються більшістю голосів членів Територіальної громади, які присутні на загальних зборах, відкритим голосуванням. Рішення зборів підписуються головою і секретарем зборів.

3. Рішення загальних зборів є обов'язковими для виконання старостою відповідного населеного пункту громади, органами самоорганізації населення, що розташовані у відповідному населеному пункті громади або на відповідній території. Рішення загальних зборів з питань, що мають важливе значення для територіальної громади, але віднесені до повноважень органів місцевого самоврядування територіальної громади, мають рекомендаційний характер.

## **Глава 2.8. Громадські слухання**

### **Стаття 2.8.1.**

1. Громадські слухання є формою участі членів територіальної громади виробленні пропозицій щодо прийняття рішень органами місцевого самоврядування територіальної громади та у контролі за діяльністю органів місцевого самоврядування.

2. Громадські слухання поділяються на:

1) загальні – громадські слухання, предмет яких зачіпає інтереси всіх членів територіальної громади;

2) місцеві – громадські слухання, які стосуються частини територіальної громади (населеного пункту, вулиці тощо).

3. Громадські слухання проводяться у формі зустрічей членів територіальної громади з селищним головою, депутатами ради, посадовими особами органів місцевого самоврядування територіальної громади, старостами під час яких члени територіальної громади можуть заслуховувати їх, порушувати питання та вносити пропозиції щодо вирішення винесених на їхній розгляд питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування.

4. Участь у громадських слуханнях обов'язкова для їхніх ініціаторів, авторів проектів документів (актів), що виносяться на громадські слухання, представників профільних щодо предмету слухань комісій ради та її виконавчих органів, керівників комунальних підприємств, установ і організацій, яких стосуються ці громадські слухання, депутатів ради, селищного голови, старост та інших посадових осіб, звітування яких є предметом громадських слухань. Їх відсутність на громадських слуханнях не може бути підставою для перенесення громадських слухань чи визнання їх такими, що не відбулися.

5. На громадські слухання можуть бути запрошені:

- народні депутати України;
- депутати районної, обласної рад;
- представники органів виконавчої влади;
- представники підприємств, установ та організацій, розташованих на території громади;
- експерти з питань, що є предметом громадських слухань, в тому числі іноземні;
- інші особи.

### **Стаття 2.8.2.**

1. Основними зasadами громадських слухань у територіальній громаді є:

- громадські слухання проводяться на засадах добровільності, відкритості, прозорості, свободи висловлювань, політичної неупередженості та обов'язкового розгляду поданих на них пропозицій;
- ніхто не може бути примушений до участі або неучасті в громадських слуханнях;
- громадські слухання мають відкритий характер. Кожен член територіальної громади, що живе на відповідній території, може взяти участь у громадських слуханнях;
- вся інформація (у тому числі копії документів), пов'язана з ініціюванням, підготовкою, проведенням громадських слухань, розглядом прийнятих на них рішень, а також рішення органів місцевого самоврядування територіальної громади та їхніх посадових осіб, прийняті за результатами розгляду питань, що становили предмет слухань, розміщаються на офіційних веб-сайтах органів місцевого самоврядування територіальної громади, обов'язково поширяються в місцевих ЗМІ та іншими способами, відповідно до вимог цього Статуту;
- в процесі ініціювання, підготовки, проведення, а також після проведення громадських слухань, не може чинитися перешкод для діяльності представників засобів масової інформації щодо їх висвітлення;

– громадські слухання не можуть використовуватись для політичної, у тому числі передвиборчої агітації .

### **Стаття 2.8.3.**

1. Предметом громадських слухань може бути:

- 1) обговорення проектів нормативно-правових актів ради, її виконавчих органів, селищного голови та внесення пропозицій щодо їх прийняття;
- 2) обговорення проектів та програм соціально-економічного та культурного розвитку, проекту бюджету територіальної громади на наступний рік, інших проектів документів планування розвитку територіальної громади та її населених пунктів та подання пропозицій щодо їх прийняття відповідним органам місцевого самоврядування територіальної громади;
- 3) розгляд соціальних, економічних, культурних, екологічних, інших значимих для територіальної громади або внутрішніх громад питань, внесення пропозицій щодо їх вирішення відповідними органами місцевого самоврядування територіальної громади;
- 4) обговорення проектів містобудівної документації , місцевих правил забудови відповідно до Закону України «Про планування і забудову територій».

2. На загальні громадські слухання в обов'язковому порядку виносяться проекти бюджету, ставок місцевих податків і зборів, комунальних тарифів, які затверджуються радою, довгострокових програм соціально-економічного і культурного розвитку громади.

3. Не можуть бути предметом громадських слухань:

- 1) питання, не віднесені законодавством України до відання територіальних громад та їхніх органів;
- 2) питання, що суперечать Конституції та чинному законодавству України.

### **Стаття 2.8.4.**

1. Право голосу на загальних громадських слуханнях мають усі повнолітні члени територіальної громади, крім осіб, які визнані недієздатними за рішенням суду.

2. Правом голосу на місцевих громадських слуханнях мають члени територіальної громади, які постійно проживають на території відповідного населеного пункту громади, вулиці тощо.

3. Процедурні питання реалізації права членів територіальної громади на участь громадських слуханнях регулюються Положенням про громадські слухання, яке затверджується радою на розвиток положень цього Статуту.

## **Глава 2.9. Місцеві ініціативи**

## **Стаття 2.9.1.**

1. Члени територіальної громади мають право ініціювати розгляд у раді будь-якого питання, віднесеного законом до відання місцевого самоврядування.
2. Місцева ініціатива реалізується у формі подання до ради проекту рішення ради разом з супровідними документами, визначеними Регламентом Ради.
3. Суб'єктами розробки проекту рішення ради у порядку місцевої ініціативи можуть бути:
  - 1) члени територіальної громади, об'єднані в ініціативну групу;
  - 2) інститути громадянського суспільства, легалізовані на території громади;
  - 3) органи самоорганізації населення, легалізовані на території громади.

## **Стаття 2.9.2.**

1. Реєстрація проекту рішення ради, поданого у порядку місцевої ініціативи, здійснюється секретарем селищної ради за умови підтримки такого проекту рішення неменше як 300 повноправними членами територіальної громади.
2. Реєстрація проекту рішення ради, що стосується окремого населеного пункту громади, здійснюється секретарем селищної ради за умови підтримки такого проекту рішення не менше як 100 повноправними членами територіальної громади – жителів цього населеного пункту.
3. Підтримка проекту рішення ради, поданого у порядку місцевої ініціативи, здійснюється у формі підписів членів територіальної громади під проектом такого рішення. Ініціативна група збирає підписи на підтримку проекту рішення, поданого порядку місцевої ініціативи, на підписних листах, форма яких затверджується радою.
4. Проект рішення, поданого у порядку місцевої ініціативи, розглядається на сесії ради у порядку, встановленому Регламентом ради, з урахуванням положень цього Статуту.
5. Рада в межах своїх повноважень може:
  - прийняти проект рішення, внесений у порядку місцевої ініціативи;
  - відхилити проект рішення, внесений у порядку місцевої ініціативи;
  - направити проект рішення, внесений у порядку місцевої ініціативи, на доопрацювання відповідною депутатською комісією за обов'язкової участі членів ініціативної групи.

Розгляд узгодженого з членами ініціативної групи допрацьованого проекту рішення здійснюється на наступному пленарному засіданні ради. Повторне направлення проекту на доопрацювання не допускається.

6. З питання, внесеного до ради у порядку місцевої ініціативи, Рада може розглянути власний альтернативний проект рішення у випадку, якщо проект рішення, внесений у порядку місцевої ініціативи, відхилений.

7. Рішення ради з питання, внесеного у порядку місцевої ініціативи, в 10-денний термін надсилається членам ініціативної групи та оприлюднюється в порядку, встановленому Регламентом ради та цим Статутом.

8. Регулювання окремих процедурних питань реалізації права членів територіальної громади на місцеву ініціативу, а також затвердження зразків документів, необхідних для реалізації права на місцеву ініціативу, визначається Положенням про місцеві ініціативи, яке затверджується радою на розвиток положень даного Статуту.

## **Глава 2.10. Органи самоорганізації населення**

### **Стаття 2.10.1.**

1. Органи самоорганізації населення є представницькими органами, які утворюються членами територіальної громади, що проживають в її окремих населених пунктах, які не є адміністративним центром громади або на певній території населеного пункту, для вирішення таких основних завдань:

1) створення умов для участі членів територіальної громади – жителів населеного пункту або відповідної території населеного пункту у вирішенні питань місцевого значення в межах Конституції і законів України;

2) задоволення соціальних, культурних, побутових та інших потреб жителів шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг;

3) сприяння участі жителів у реалізації проектів та програм соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території, інших програм.

2. До системи органів самоорганізації населення територіальної громади входять:

– селищні, сільські комітети;

– вуличні, будинкові комітети.

3. Організація та діяльність органів самоорганізації населення регламентується законом та Положенням про органи самоорганізації населення територіальної громади, яке затверджується радою.

### **Стаття 2.10.2.**

1. Рада відповідно до закону може наділяти органи самоорганізації населення частиною своїх власних повноважень з одночасною передачею відповідних фінансів майна, необхідних для здійснення цих повноважень, та здійснює контроль за реалізацією переданих повноважень і використанням наданих фінансів і майна.

2. Фінансовою основою діяльності органу самоорганізації населення є власні кошти, які формуються за рахунок власної економічної діяльності та добровільних внесків фізичних та юридичних осіб й інших надходжень, не заборонених законодавством, а також кошти місцевого бюджету, які можуть бути передані йому радою для здійснення власних та переданих нею повноважень.

## **Глава 2.11. Індивідуальні звернення та колективні петиції**

### **Стаття 2.11.1.**

1. Для захисту своїх прав та законних інтересів члени територіальної громади можуть направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів місцевого самоврядування територіальної громади, їхніх посадових осіб, які зобов'язані розглянути такі звернення і надати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк.

2. Порядок розгляду звернень членів територіальної громади регламентується Законом України «Про звернення громадян» та відповідними актами органів місцевого самоврядування територіальної громади.

## **Глава 2.12. Консультивно-дорадчі органи (громадські ради)**

### **Стаття 2.12.1.**

1. За розпорядженням селищного голови можуть створюватись консультивно-дорадчі органи при селищному голові (громадські ради, дорадчі комітети та інші), до яких входять представники інститутів громадянського суспільства, органів самоорганізації населення.

2. Персональний склад консультивно-дорадчих органів затверджується селищним головою за поданнями інститутів громадянського суспільства, органів самоорганізації населення.

3. Основним завданням консультивно-дорадчих органів є підготовка пропозицій щодо вдосконалення роботи органів місцевого самоврядування територіальної громади та їхніх посадових осіб, вдосконалення системи муніципального управління та стратегічного планування.

### **Стаття 2.12.2.**

1. Порядок утворення та форми роботи консультивно-дорадчих органів регламентується відповідними положеннями, які затверджуються селищним головою.

2. Організаційне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності консультивно-дорадчих органів здійснюється апаратом виконавчого комітету ради.

## **Глава 2.13. Участь у роботі органів місцевого самоврядування та робота на виборних посадах місцевого самоврядування**

### **Стаття 2.13.1**

Члени територіальної громади мають право бути присутніми на засіданнях ради, її постійних комісій. Особи, що виявили бажання відвідати таке засідання, повинні, не пізніше ряк за три дні до її відкриття, подати відповідну заяву на ім'я секретаря селищної ради, на якого покладається обов'язок забезпечити умови для такого відвідування.

### **Стаття 2.13.2.**

1. Члени територіальної громади мають право брати участь у засіданнях виконавчого комітету ради при розгляді питань, пов'язаних із реалізацією їхніх конституційних прав, забезпечення яких віднесено до відання місцевого самоврядування.

### **Стаття 2.13.3.**

Полноправним членам територіальної громади гарантується право бути обраними на посади в системі місцевого самоврядування, які визначені законом і цим Статутом як виборні, на рівних підставах.

**Глава 2.14. Участь у роботі інститутів громадянського суспільства (громадських організацій, благодійних організацій, професійних спілок, інших неприбуткових організацій), які опікуються питаннями здійснення місцевого самоврядування в територіальній громаді**

### **Стаття 2.14.1.**

1. У територіальній громаді взаємодія органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства розглядається як пріоритетний напрям розвитку партисипаторної демократії, залучення членів територіальної громади, об'єднаних спільними інтересами, до процесу планування розвитку громади, розробки та прийняття управлінських рішень, контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування територіальної громади та їхніх посадових осіб.

2. До інститутів громадянського суспільства належать громадські організації, благодійні організації, професійні спілки, асоціації роботодавців, інші некомерційні організації, легалізовані на території громади, статутна діяльність яких передбачає відстоювання інтересів різних категорій (за соціальною, професійною чи іншою ознакою) членів територіальної громади.

### **Стаття 2.14.2.**

1. Органи місцевого самоврядування територіальної громади та їхні посадові особи, органи самоорганізації населення можуть укладати з інститутами громадянського суспільства договори (угоди) про взаємодію і співробітництво у вирішенні питань місцевого значення.

2. Представники інститутів громадянського суспільства запрошуються на сесії ради та засідання її виконавчого комітету у разі розгляду питань, якими опікуються ці інститути.

3. Представники інститутів громадянського суспільства можуть залучатися як експерти до розробки проектів рішень ради та її виконавчого комітету.

## **Глава 2.15. Рада**

### **Стаття 2.15.1.**

1. Рада є представницьким і нормотворчим органом місцевого самоврядування територіальної громади, який здійснює від імені та в інтересах територіальної громади функції та повноваження місцевого самоврядування. Рада складається з депутатів, обраних у порядку, встановленому Конституцією та законами України.

2. Загальний склад (чисельність депутатів) ради відповідно до закону становить 26 депутатів.

3. Строк повноважень ради відповідно до Конституції України становить 5 років.

4. Дострокове припинення повноважень ради може бути здійснене у випадках і у порядку, визначеному Конституцією та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

### **Стаття 2.15.2.**

1. Робочими органами ради є її постійні й тимчасові комісії, які обираються з числа депутатів для вивчення проблем і потреб, попереднього розгляду і підготовки проектів рішень ради. Комісії здійснюють контроль за виконанням рішень ради та виконавчого комітету.

2. Для забезпечення своєї діяльності рада створює допоміжний орган – апарат ради. Апарат ради адміністративно підпорядкований селищному голові, який спрямовує і контролює його роботу, а функціонально – секретареві ради, який безпосередньо організовує діяльність апарату. Визначення загальної чисельності апарату ради, розмір та структура видатків на його утримання, вирішення інших питань функціонування апарату ради здійснюються відповідно до законодавства України.

3. Видатки на забезпечення діяльності ради передбачаються у місцевому бюджеті територіальної громади.

### **Стаття 2.15.3.**

1. Формами роботи ради є її пленарні сесійні засідання та робота постійних і тимчасових комісій ради. Сесійні засідання ради проводяться у приміщенні залі засідань ради, спеціально обладнаному електронною системою голосування. Не допускається проведення сесійних засідань ради в іншому приміщенні, якщо це не викликано надзвичайними обставинами.

2. Порядок роботи ради визначається Регламентом Великодимерської селищної ради, який затверджується радою відповідно до законодавства України і не може суперечити цьому Статуту. Дотримання вимог Регламенту ради забезпечує селищний голова.

3. Сесійне засідання ради є правомочним, якщо на ньому зареєстровано більшість від загального складу депутатів ради. Порядок реєстрації депутатів ради на сесійному засіданні визначається Регламентом ради.

4. Робота постійних і тимчасових комісій ради може здійснюватись у спеціально відведеніх приміщеннях ради або у виїзному режимі – у залежності від питань, які розглядаються, і кола підприємств, установ та організацій, яких стосуються ці питання.

5. Порядок підготовки, проходження, ухвалення, зберігання рішень ради, забезпечення режиму доступу до них визначається законами України, Регламентом ради та цим Статутом.

#### **Стаття 2.15.4.**

1. Рада на реалізацію повноважень, визначених Конституцією та законами України, приймає нормативно-правові та інші акти у формі рішень.

2. Рішення ради приймається більшістю голосів депутатів від її загального складу шляхом відкритого голосування із застосуванням електронної системи голосування, якщо інше не встановлене законом.

3. У випадках, визначених законом та цим Статутом, рішення ради може бути прийняте лише після проведення місцевого референдуму, громадських слухань, загальних зборів членів територіальної громади.

4. Рішення ради підписуються селищним головою.

5. Рішення ради у п'ятиденний термін з моменту його прийняття може бути зупинено селищним головою і внесено на повторний розгляд ради. У цьому разі селищний голова не підписує таке рішення ради, видає розпорядження про зупинення рішення ради з мотивуванням таких дій та подає до ради відповідне обґрунтування з пропозицією про скасування такого рішення в цілому, скасування частково або про внесення змін до прийнятого рішення ради. У випадку, якщо селищний голова не підписує рішення ради, і не зупиняє його в зазначеному порядку, такі його дії можуть бути оскаржені у суді.

6. Підставами зупинення рішення ради селищним головою можуть бути:

1) порушення радою Конституції та законів України, рішень місцевих референдумів, Статуту Територіальної громади, Регламенту Ради, рішень ради про затвердження місцевого бюджету та щодо проектів і програм розвитку територіальної громади, її населених пунктів;

2) виявлення порушень при підготовці тексту рішення, поданого на підпис селищному голові, виходячи із співставлення тексту проекту рішення, внесеного на розгляд ради і проголосованого нею від тексту рішення, поданого на підпис;

- 3) прийняття радою рішень з питань, які не віднесені до її компетенції;
  - 4) прийняття радою рішень, виконання яких може спричинити погіршення соціально-економічної ситуації в територіальній громаді, завдати шкоди правам та законним інтересам членам територіальної громади;
  - 5) випадки, коли при прийнятті рішення ради не було повідомлено про конфлікт інтересів суб'єктів прийняття рішення.
7. У двотижневий строк рада зобов'язана повторно розглянути рішення, зупинене селищним головою, та його пропозиції. У разі, якщо рада прийме рішення про відхилення пропозицій селищного голови і підтверджить попереднє рішення двома третинами голосів від загального складу ради, то таке рішення набирає чинності.
8. У разі, якщо рада не розгляне у встановлений законом термін рішення, зупинене селищним головою, та його пропозиції, а також у разі, якщо рада не проголосує двома третинами голосів за відхилення зауважень селищного голови чи підтвердження попереднього рішення ради, то таке рішення втрачає чинність з дня його прийняття.
9. Рішення ради нормативно-правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо радою не встановлено більш пізній строк введення цих рішень у дію. Офіційне оприлюднення рішень ради здійснюється у порядку, визначеному цим Статутом та Регламентом ради.
10. Рішення ради, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються у порядку, встановленому Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

### **Стаття 2.15.5.**

1. У передбачених законодавством України випадках, а також у випадках, коли повноваження ради може бути ефективніше реалізоване іншим суб'єктом системи місцевого самоврядування територіальної громади, рада може делегувати частину власних повноважень, що не є виключними, цьому суб'єкту на період повноважень ради поточного скликання.
2. Делегування повноважень ради здійснюється за попередньою згодою суб'єкта, якому вони делегуються. Таке делегування здійснюється на договірній основі, якщо інше не встановлено законодавством України.
3. Делегування повноважень ради супроводжується одночасною передачею відповідному суб'єкту, коштів, матеріальних та інших ресурсів для здійснення цих повноважень.
4. Суб'єкт, якому делегуються повноваження ради, є відповідальним, підзвітним підконтрольним перед радою за реалізацію делегованих повноважень.

### **Стаття 2.15.6.**

1. Рада відповідальна, підзвітна і підконтрольна перед територіальною громадою.
2. Селищний голова періодично, але не менше одного разу на рік, через засоби масової інформації, сайт ради, на зустрічах з представниками територіальної громади інформує членів територіальної громади про виконання проектів та програм соціально-економічного і культурного розвитку територіальної громади, її населених пунктів, місцевого бюджету, звітує перед територіальною громадою про діяльність ради.

### **Стаття 2.15.7.**

1. Депутат ради є членом представницького органу місцевого самоврядування, представником інтересів територіальної громади, інтересів виборців округу (населеного пункту громади).
2. Повноваження депутата ради починаються з дня відкриття першої сесії ради з моменту офіційного оголошення підсумків виборів територіальною виборчою комісією і закінчуються в день відкриття першої сесії ради нового скликання, крім випадків дострокового припинення повноважень депутата.
3. Перед вступом в свої повноваження депутат складає урочисту присягу такого змісту: «Я, (прізвище, ім'я, по батькові) усвідомлюючи свою високу відповідальність, урочисто присягаю, що буду вірно служити громаді та народові України, неухильно дотримуватися Конституції України та законів України, сприяти втіленню їх у життя, охороняти права, свободи і законні інтереси громадян, сумлінно виконувати свої посадові обов'язки».
4. Порядок принесення депутатом присяги визначається Регламентом ради.
5. Повноваження депутатів, порядок організації і гарантії депутатської діяльності визначаються Конституцією України, законом про статус депутата, іншими законами.
6. Повноваження депутата можуть бути припинені достроково у випадках та в порядку, передбачених законом.
7. Депутат здійснює свої повноваження на громадських засадах.
8. Депутат ради, фракція політичної партії у раді періодично звітує перед виборцями про свою діяльність. Періодичність, порядок організації та проведення звітів депутатами встановлюється радою.
9. Рада, інші органи місцевого самоврядування територіальної громади створюють умови для навчання та підвищення професійної компетентності депутатів Ради.
10. Депутати ради можуть мати помічників-консультантів, статус яких визначається законом та відповідним Положенням, затвердженим радою. Помічники-консультанти депутата працюють на громадських засадах.

### **Стаття 2.15.8.**

1. За пропозицією селищного голови ради таємним голосуванням з числа депутатів ради обирає секретаря ради, який працює в раді на постійній основі та набуває статусу посадової особи місцевого самоврядування.

2. Секретар ради:

- 1) скликає сесії у випадках та у порядку, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- 2) повідомляє депутатам і доводить до відома членів територіальної громади інформацію про час і місце проведення сесії ради, питання, які передбачається внести на розгляд ради;
- 3) організує підготовку сесій ради, питань, що вносяться на її розгляд;
- 4) веде засідання ради та підписує її рішення у випадках, передбачених Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- 5) забезпечує своєчасне доваредення рішень ради до виконавців, органів самоорганізації населення, їх оприлюднення в місцевих засобах масової інформації, організує контроль за їх виконанням;
- 6) за дорученням селищного голови координує діяльність постійних та тимчасових контрольних комісій ради, дає їм доручення, сприяє організації виконання їхніх рекомендацій;
- 7) сприяє депутатам ради у здійсненні їхніх повноважень;
- 8) за дорученням ради відповідно до чинного законодавства та цього Статуту організовує заходи, пов'язані з підготовкою і проведенням референдумів та виборів;
- 9) забезпечує зберігання у відповідних органах місцевого самоврядування територіальної громади офіційного тексту цього Статуту, інших офіційних документів територіальної громади, її органів та посадових осіб;
- 10) вирішує за дорученням селищного голови або ради інші питання, пов'язані з діяльністю територіальної громади та її органів;
- 11) у випадку відсутності голови громади виконує його обов'язки з питань діяльності ради.

### **Стаття 2.15.9.**

1. Посадові особи органів місцевого самоврядування територіальної громади, органів самоорганізації населення, депутати ради, старости зобов'язані у своїй діяльності дотримуватись Кодексу поведінки депутатів ради та посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади, затвердженого радою (далі: Кодекс).

2. Недотриманням посадовими особами органів місцевого самоврядування територіальної громади та депутатами ради вимог Кодексу вважається:

- для посадових осіб – неналежне виконання службових обов'язків;
- для депутатів ради – порушення присяги та норм етики.

Порушення Кодексу поведінки депутатів ради та посадових осіб місцевого самоврядування територіальної громади може бути підставою притягнення винних до відповідальності згідно з чинним законодавством.

### **Стаття 2.15.10.**

1. У раді та її виконавчих органах може виникати конфлікт інтересів, тобто ситуація, коли рішення, яке приймається радою, виконавчим комітетом, може мати позитивні чи негативні наслідки для приватного інтересу суб'єкта (одного із суб'єктів) прийняття рішення (депутата ради, селищного голови, інших посадових осіб органів місцевого самоврядування територіальної громади) або його родичів (членів сім'ї, коло яких визначено Законом України «Про засади запобігання і протидії корупції»).

2. У разі, якщо на розгляд сесії ради або її виконавчих органів винесене питання, яке породжує у депутатів ради, селищного голови, інших посадових осіб органів місцевого самоврядування територіальної громади конфлікт інтересів, ці особи зобов'язані повідомити раду, її виконавчий комітет про цей конфлікт інтересів у письмовій формі. Письмова заява про наявність конфлікту інтересів оголошується на засіданні і долучається до протоколу засідання.

3. Неповідомлення депутатом ради, посадовою особою органу місцевого самоврядування територіальної громади про наявний конфлікт інтересів перед голосуванням при прийнятті рішення ради, її виконавчого комітету є підставою для зупинення селищним головою зазначеного рішення ради, виконавчого комітету відповідно до положень частин 4 і 7 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та п. 5 частини шостої статті 2.15.5 цього Статуту.

## **Глава 2.16. Селищний голова**

### **Стаття 2.16.1.**

1. Селищний голова є головною посадовою особою територіальної громади.

2. Селищний голова обирається повноправними членами територіальної громади, у визначеному законом порядку, шляхом вільних виборів на основі загального, прямого, рівного виборчого права при таємному голосуванні.

3. Селищним головою може бути обраний громадянин України, який має право голосу відповідно до статті 70 Конституції України. Не може бути обраним селищним головою громадянин України, який має судимість за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, злочину проти виборчих прав громадян чи корупційного злочину, якщо ця судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку.

4. Селищний голова не може бути депутатом будь-якої ради, суміщати свою службову діяльність з іншою посадою, у тому числі на громадських засадах (крім викладацької, наукової та творчої роботи у позаробочий час), займатися підприємницькою діяльністю, одержувати від цього прибуток.

5. На селищного Голову поширюються повноваження та гарантії депутатів місцевих рад, що передбачені Законом України «Про статус депутатів місцевих рад», а також обмеження, встановлені законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про засади запобігання і протидії корупції».

6. Термін повноважень селищного голови відповідно до Конституції України становить 5 років. Повноваження селищного голови починаються з моменту оголошення територіальною виборчою комісією на пленарному засіданні ради рішення про його обрання і закінчуються у момент вступу на цю посаду іншої обраної відповідно до закону особи. Перед вступом у свої повноваження селищний голова складає урочисту присягу такого змісту: «Я, (прізвище, ім'я, по батькові) усвідомлюючи свою високу відповідальність, урочисто присягаю, що буду вірно служити громаді та народові України, неухильно дотримуватися Конституції України та законів України, сприяти втіленню їх у життя, охороняти права, свободи і законні інтереси громадян, сумлінно виконувати свої посадові обов'язки».

7. Форми роботи і повноваження селищного голови визначаються Конституцією України, законодавством України, цим Статутом, Регламентом ради.

8. При здійсненні наданих повноважень селищний голова є підзвітним, підконтрольним і відповідальним перед територіальною громадою, відповідальним – перед радою, а з питань здійснення виконавчими органами Ради делегованих їм повноважень органів виконавчої влади – підконтрольним відповідним органам виконавчої влади.

9. Підзвітність і підконтрольність селищного голови перед територіальною громадою забезпечується обов'язком його звітуванням перед членами територіальної громади не рідше одного разу на рік. Такий звіт повинен включати в себе інформацію про діяльність селищного голови у межах його компетенції за звітний період.

10. Відповідальність селищного голови перед територіальною громадою передбачає здатність територіальної громади прийняти рішення про його притягнення до відповідальності за неналежне виконання своїх обов'язків та з інших передбачених законом підстав у порядку, визначеному Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

11. У межах своїх повноважень селищний голова видає розпорядження, що є обов'язковими для виконання на території громади.

12. У разі дострокового припинення повноважень селищного голови або неможливості виконання ним своїх обов'язків його повноваження виконує секретар ради.

## **Глава 2.17. Виконавчі органи ради**

## **Стаття 2.17.1.**

1. Виконавчими органами ради (далі: виконавчі органи) є виконавчий комітет ради (далі: виконавчий комітет), управління, відділи, служби та інші утворені радою виконавчі органи.
2. Структура виконавчих органів, загальна чисельність їхнього апарату, система оплати праці та розмір заробітної плати працівників виконавчих органів затверджуються радою за поданням селищного голови, з врахуванням статті 6 Європейської хартії місцевого самоврядування та чинного законодавства України.
3. Повноваження виконавчих органів визначаються законодавством та положеннями про них, затвердженими відповідними рішеннями ради.
4. Виконавчі органи можуть бути наділені правами юридичної особи за рішенням Ради.
5. Виконавчі органи утворюються, реорганізуються та ліквідуються Радою за поданням селищного Голови.

## **Стаття 2.17.2.**

1. Виконавчий комітет ради є її виконавчим і розпорядчим органом, який створюється радою на період її повноважень у порядку, визначеному Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
2. Очолює виконавчий комітет селищний голова. У разі його відсутності або неможливості виконання ним своїх обов'язків роботу виконавчого комітету організує особа, на яку покладено виконання обов'язків голови.
3. Виконавчий комітет є юридичною особою, має власну печатку, рахунки в фінансових установах, має право набувати від свого імені майнових та особистих немайнових прав та нести обов'язки, може бути позивачем і відповідачем в судах. Представлення інтересів виконавчого комітету в національних судах, міжнародних судових установах та інших органах під час розгляду правових питань і спорів здійснюється уповноваженими особами або представниками.
4. Виконавчий комітет є підзвітним і підконтрольним ради. Селищний голова звітує перед радою про роботу виконавчого комітету в порядку, встановленому законодавством України.
5. Кількісний і персональний склад виконавчого комітету затверджується радою за поданням селищного голови. За посадою до складу виконавчого комітету входять: селищний голова та його заступники, керуючий справами виконавчого комітету, секретар ради, старости. До складу виконавчого комітету не можуть входити депутати ради, окрім секретаря ради.

6. Порядок скликання засідання виконавчого комітету та порядок прийняття ним рішень визначаються Регламентом виконавчого комітету, який затверджується виконавчим комітетом.

7. Засідання виконавчого комітету носять відкритий характер, крім випадків, передбачених законодавством.

8. Рішення виконавчого комітету, які суперечать чинному законодавству, доцільноті, а також рішення інших виконавчих органів, які визнані недоцільними, можуть бути скасовані самим виконавчим комітетом, або радою. У разі незгоди селищного голови з рішенням виконавчого комітету він може зупинити дію цього рішення своїм розпорядженням та внести це питання на розгляд ради.

## **Глава 2.18. Староста**

### **Стаття 2.18.1.**

1. Староста затверджується радою на строк її повноважень за пропозицією селищного голови, що вноситься за результатами громадського обговорення, проведеного у межах відповідного старостинського округу.

Кандидатура старости вноситься на громадське обговорення селищним головою та вважається погодженою з жителями відповідного старостинського округу, якщо в результаті громадського обговорення отримала таку підтримку у старостинському окрузі більше 7 відсотків голосів жителів від загальної кількості жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах.

За результатами проведеного громадського обговорення кандидатури старости складається протокол, який має містити такі відомості: дата (період) і місце проведення громадського обговорення, кількість жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах, відомості про кандидатуру старости, кількість учасників громадського обговорення, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням прізвища, власного імені (усіх власних імен) та по батькові (за наявності), числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), що засвідчується підписом таких учасників.

Кандидатура старости відповідного старостинського округу, не підтримана радою, не може бути повторно внесена для затвердження в цьому старостинському окрузі протягом поточного скликання ради.

Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости затверджується радою.

2. Староста працює на постійній основі у виконавчому комітеті ради.

На старосту поширюються вимоги щодо обмеження сумісності його діяльності з іншою роботою (діяльністю), встановлені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» для селищного голови.

Порядок організації роботи старости визначається Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», іншими законами України, а також Положенням про старосту.

3. Старостинський округ утворюється радою у складі одного або декількох населених пунктів (крім адміністративного центру територіальної громади), на території якого (яких) проживає не менше 500 жителів. При утворенні старостинських округів враховуються історичні, природні, етнічні, культурні та інші чинники, що впливають на соціально-економічний розвиток таких старостинських округів та відповідної територіальної громади.

4. За посадою староста входить до складу виконавчого комітету ради.

5. Староста:

- 1) уповноважений радою, діяти в інтересах жителів старостинського округу у виконавчих органах ради;
- 2) бере участь у пленарних засіданнях ради та засіданнях її постійних комісій з правом дорадчого голосу. Бере участь у засіданнях виконавчого комітету ради;
- 3) має право на гарантований виступ на пленарних засіданнях ради, засіданнях її постійних комісій та виконавчого комітету з питань, що стосуються інтересів жителів старостинського округу;
- 4) сприяє жителям старостинського округу у підготовці документів, що подаються до органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади, а також у поданні відповідних документів до зазначених органів. За рішенням ради надає адміністративні послуги та/або виконує окремі завдання адміністратора центру надання адміністративних послуг;
- 5) бере участь в організації виконання рішень ради, її виконавчого комітету, розпоряджень селищного голови на території старостинського округу та у здійсненні контролю за їх виконанням;
- 6) бере участь у підготовці пропозицій до проекту місцевого бюджету в частині фінансування програм, що реалізуються на території старостинського округу;
- 7) вносить пропозиції до виконавчого комітету ради з питань діяльності на території старостинського округу виконавчих органів ради, підприємств, установ, організацій комунальної власності та їх посадових осіб;
- 8) бере участь у підготовці проектів рішень ради, що стосуються майна територіальної громади, розташованого на території старостинського округу;
- 9) бере участь у здійсненні контролю за використанням об'єктів комунальної власності, розташованих на території старостинського округу;
- 10) бере участь у здійсненні контролю за станом благоустрою старостинського округу та інформує селищного голову, виконавчі органи ради про результати такого контролю;

- 11) отримує від виконавчих органів ради, підприємств, установ, організацій комунальної власності та їх посадових осіб інформацію, документи і матеріали, необхідні для здійснення наданих йому повноважень;
- 12) сприяє утворенню та діяльності органів самоорганізації населення, організації та проведенню загальних зборів, громадських слухань та інших форм безпосередньої участі громадян у вирішенні питань місцевого значення у старостинському окрузі;
- 13) здійснює інші повноваження, визначені законами України.

6. При здійсненні наданих повноважень староста є відповідальним і підзвітним раді та підконтрольним селищному голові. Староста не рідше одного разу на рік, протягом першого кварталу року, наступного за звітним, а на вимогу не менш як третини депутатів - у визначений радою термін, звітує про свою роботу перед радою, жителями старостинського округу. Заслуховування звіту старости перед жителями старостинського округу відбувається на відкритій зустрічі, у спосіб, що дає можливість жителям старостинського округу поставити запитання, висловити зауваження та внести пропозиції. Інформація про відповідну зустріч, а також письмовий звіт старости оприлюднюються на офіційному вебсайті ради та розміщаються у приміщені ради не пізніше ніж за сім календарних днів до дня проведення відповідної зустрічі. Порядок звітування старости визначається Положенням про старосту.

### *Розділ 3. Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування територіальної громади*

## **Глава 3.1. Матеріальна основа місцевого самоврядування територіальної громади**

### **Стаття 3.1.1.**

1. Територіальна громада на свій розсуд і на підставі закону безпосередньо або через органи місцевого самоврядування володіє, користується та розпоряджається своєю комунальною власністю (далі: комунальна власність). Внутрішні громади суб'єктами права комунальної власності виступати не можуть.

2. До комунальної власності територіальної громади належить рухоме і нерухоме майно, доходи місцевого бюджету, інші кошти, визначені в «Переліку об'єктів права власності Великодимерської селищної територіальної громади». Спадщина на території громади, визнана судом відумерлою, переходить у власність територіальної громади.

3. «Перелік об'єктів права комунальної власності Великодимерської селищної територіальної громади» затверджується радою за поданням виконавчого комітету та на підставі відомостей, що їх надає виконавчий орган ради, що веде Реєстр об'єктів комунальної власності.

4. Органи місцевого самоврядування територіальної громади з метою змінення її економічної основи, поліпшення якості обслуговування населення можуть на договірних засадах формувати спільну (комунальну) власність з іншими територіальними громадами району і області.

### **Стаття 3.1.2.**

1. До комунальної власності територіальної громади належать усі землі в просторових межах громади, що визначаються відповідно до статті 2.1.2. цього Статуту, крім земель приватної та державної власності.
2. Територіальна громада, в разі необхідності, може набувати у свою комунальну власність також земельні ділянки поза межами території громади. Право комунальної власності територіальної громади на такі ділянки має бути посвідчено відповідними державними актами.
3. Набуття територіальною громадою права на земельні ділянки, передача земельних ділянок з комунальної власності у державну, передача земельних ділянок комунальної власності у приватну власність юридичних та фізичних осіб здійснюється відповідно до законодавства України.
4. Реалізація права власності на землю і права користування землею на території громади здійснюється відповідно до Земельного кодексу України, інших законів України, Положення про порядок надання в оренду, вилучення та передачі у власність земельних ділянок, яке затверджує рада.

При цьому всі власники та землекористувачі земельних ділянок зобов'язані:

- а) забезпечувати використання землі за цільовим призначенням;
- б) додержуватися вимог законодавства про охорону довкілля;
- в) своєчасно вносити плату за землю;
- г) не порушувати прав інших власників земельних ділянок та землекористувачів;
- і) додержуватися правил добросусідства та встановлених законом обмежень (сервітутів, охоронних зон тощо).

### **Стаття 3.1.3.**

1. Об'єкти права комунальної власності територіальної громади, у тому числі землі комунальної власності, можуть бути відчужені чи передані в оренду або концесію рішеннями ради у порядку, визначеному законодавством України.
2. Не підлягають відчуженню землі загального користування: площи, вулиці, проїзди, дороги, зелені зони, інші території, визначені законодавством України або радою.
3. Перелік об'єктів комунальної власності, які не підлягають відчуженню, затверджується радою за поданням виконавчого комітету.

### **Стаття 3.1.4.**

1. Органи місцевого самоврядування територіальної громади у межах повноважень, визначених законами України та цим Статутом, та з метою забезпечення потреб членів

територіальної громади у послугах, можуть створювати комунальні підприємства, установи, організації.

2. Власником усіх комунальних суб'єктів господарювання є територіальна громада в цілому.

3. Статути (положення) комунальних суб'єктів господарювання затверджує та вносить до них зміни рада, вона приймає рішення у випадках порушення цих статутів (положень), визначає основні напрями діяльності комунальних підприємств, установ, організацій, порядок використання їхнього прибутку.

4. З керівником комунального підприємства, установи, організації селищний голова укладає контракт. Рішення про звільнення керівників підприємств, установ, організацій (розірвання контракту) приймає рада за поданням селищного голови. Керівник комунального підприємства, установи та організації щороку звітує на сесії ради про виконання функціональних обов'язків, фінансово-господарську діяльність підприємства, збереження та ефективне використання майна.

5. При встановленні розміру частки прибутку, яка зараховується до місцевого бюджету, Рада керується принципом мінімального втручання у господарську діяльність комунального підприємства.

6. Територіальна громада не несе відповідальності за зобов'язаннями комунального підприємства, а комунальне підприємство не несе відповідальності за зобов'язаннями територіальної громади.

7. Рада за поданням селищного голови, виконавчого комітету ради може прийняти рішення про включення комунального підприємства до переліку підприємств, на які не поширюється законодавство про банкрутство. Таке рішення може бути прийнято лише у випадку виконання цими підприємством суспільно важливих для членів територіальної громади функцій (виробництво продукції, надання послуг).

8. Реорганізація або ліквідація комунального підприємства здійснюється за рішенням ради.

### **Стаття 3.1.5.**

1. Перелік об'єктів власності територіальної громади обліковується визначеним радою виконавчим органом ради у відкритому Реєстрі об'єктів власності територіальної громади (далі: Реєстр). Вказаний Реєстр є електронною базою даних, в якій міститься довідкова інформація про все майно, майнові та корпоративні права територіальної громади, її органів місцевого самоврядування, органів самоорганізації населення та всіх інших суб'єктів комунального господарювання. Наповнення та ведення Реєстру, повнота та достовірність даних забезпечується шляхом проведення постійної інвентаризації майна і майнових прав Територіальної громади та відповідних суб'єктів.

2. Реєстр є інформацією з відкритим доступом і розміщується на офіційному вебсайті селищної ради.

3. Порядок ведення та наповнення Реєстру визначається в Положенні про відкритий Реєстр об'єктів комунальної власності територіальної громади.

### **Стаття 3.1.6.**

1. Рішенням ради з числа членів територіальної громади, депутатів ради, працівників її виконавчих органів, утворюється постійно діюча Інвентаризаційна комісія територіальної громади, яку очолює за посадою селищний голова.

2. Інвентаризаційна комісія проводить інвентаризацію власності територіальної громади протягом двох років з моменту затвердження цього Статуту. При цьому використовуються дані інвентаризації комунального майна громад, які об'єдналися в територіальну громаду.

3. Рішення про проведення інвентаризації земель чи інших об'єктів власності територіальної громади, інвентаризація яких потребує додаткового фінансування, приймається радою одночасно із прийняттям місцевого бюджету територіальної громади. При цьому виділення бюджетних коштів для інвентаризації є першочерговими та пріоритетними після захищених статей витрат місцевого бюджету.

4. Рада, інші органи місцевого самоврядування територіальної громади для виконання завдань Інвентаризаційної комісії, зобов'язані здійснювати інформаційне та матеріально-технічне забезпечення її роботи.

### **Стаття 3.1.7.**

1. Об'єкти права комунальної власності не можуть бути примусово відчужені у територіальної громади і передані іншим суб'єктам права власності без згоди безпосередньо територіальної громади або ради.

2. Фізичні та юридичні особи несуть відповідальність за збитки, заподіяні об'єктам права комунальної власності.

3. Органи місцевого самоврядування територіальної громади мають право звертатися до суду про притягнення до відповідальності фізичних та юридичних осіб, які вчинили або чинять збитки об'єктам права комунальної власності.

## **Глава 3.2. Фінансова основа місцевого самоврядування територіальної громади**

### **Стаття 3.2.1.**

1. Фінансовою основою місцевого самоврядування територіальної громади сукупність місцевих фінансових ресурсів, за допомогою яких забезпечується реалізація власних завдань та функцій місцевого самоврядування, а також виконання делегованих повноважень на території громади.

2. Фінансову основу місцевого самоврядування територіальної громади складають:

1) кошти місцевого бюджету, у тому числі:

- надходження від місцевих податків та зборів;
- кошти, отримані від приватизації об'єктів комунальної власності територіальної громади та продажу земельних ділянок, інших об'єктів комунальної власності;
- трансфертні надходження до місцевого бюджету, передані територіальній громаді відповідно до чинного законодавства України;
- кошти, отримані від діяльності на фондовому ринку, від розміщення цінних паперів і позик;
- інші надходження;
- кошти підприємств, установ і організацій, що перебувають у комунальній власності територіальної громади, у тому числі розміщених за межами громади;
- доходи від корпоративних прав підприємств, установ та організацій, засновником яких є рада;
- інші фінансові ресурси.

3. Рада в межах, визначених чинним законодавством, може створювати комунальні банки та інші фінансово-кредитні установи, виступати гарантом кредитів підприємств, установ та організацій, які належать до комунальної власності територіальної громади, розміщувати кошти, що належать громаді, в банках, інших суб'єктів права власності.

4. Територіальна громада може об'єднувати на договірних засадах свої фінансові ресурси з фінансовими ресурсами інших територіальних громад та з державними фінансовими ресурсами з метою спільного фінансування місцевих, регіональних або загальнодержавних програм, що реалізуються на території громади. Рішення про участь територіальної громади у спільному фінансуванні місцевих, регіональних або загальнодержавних програм приймається лише на підставі експертного висновку, проведеного відповідними виконавчими органами ради, про реальні вигоди членів територіальної громади від реалізації даних програм.

5. З метою залучення додаткових фінансових ресурсів для реалізації проектів соціальної, культурно-духовної, оздоровчої, екологічної спрямованості, а також для вирішення актуальних проблем розвитку територіальної громади та її населених пунктів органи місцевого самоврядування сприяють благодійності на користь територіальної громади.

6. Будь-яка фінансова діяльність органів місцевого самоврядування територіальної громади є відкритою і доступною для громадського контролю в установленому законом і цим Статутом порядку.

### **Стаття 3.2.2.**

1. Порядок складання, розгляду, затвердження, виконання та звітності бюджету територіальної громади встановлюється бюджетним законодавством України.
2. Текст місцевого бюджету розміщується на вебсайті селищної ради для загального доступу.
3. Виконання місцевого бюджету забезпечують виконавчі органи ради. Кошти місцевого бюджету спрямовуються на утримання об'єктів бюджетної сфери, органів місцевого самоврядування територіальної громади, комунальних служб, соціального обслуговування членів територіальної громади, сплати видатків по місцевих позиках тощо.
4. Кошти бюджету розвитку спрямовуються на реалізацію програм соціально-економічного та культурного розвитку громади та її населених пунктів відповідно до напрямів інвестиційної та інноваційної діяльності, а також на фінансування інших видатків, пов'язаних із соціально-економічним розвитком громади.
5. Селищний голова забезпечує оприлюднення звіту про виконання місцевого бюджету громади не пізніше 1 березня року, що настає за звітним на вебсайті селищної ради.
6. Рада має право здійснювати внутрішні запозичення до місцевого бюджету відповідно до чинного законодавства України.

7. Органи місцевого самоврядування територіальної громади зобов'язані вести активну роботу з відстоювання її інтересів при розробці проектів загальнодержавних, регіональних програм соціально-економічного, культурного розвитку, що реалізуються на території громади.

### **Стаття 3.2.3.**

1. Рада у межах повноважень визначених законодавством України, щорічно встановлює перелік та ставки місцевих податків і зборів – обов'язкових постійних платежів до місцевого бюджету, що здійснюють фізичні та юридичні особи на території громади відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, установлених радою та законодавством України. У випадку, коли рада не прийняла рішення щодо зміни переліку місцевих податків і зборів, їхніх ставок, залишається чинним попередньо прийняте рішення, що затверджує перелік місцевих податків і зборів та їхні ставки.
2. Рішення ради в сфері місцевих податків і зборів базуються на таких принципах:
  - 1) забезпечення стабільних надходжень до місцевого бюджету для виконання завдань та повноважень місцевого самоврядування;
  - 2) створення сприятливих умов для ведення бізнесу на території громади, зацікавленості суб'єктів господарювання у підвищенні його ефективності;
  - 3) врахування економічного та соціального стану платників місцевих податків і зборів;

4) відповідності витрат на адміністрування податків і зборів доходам, які вони приносять.

3. За рішенням загальних зборів (конференції) членів Територіальної громади можуть вводитися місцеві збори на основі добровільного самооподаткування членів Територіальної громади, які мешкають на відповідній частині її території.

4. Сплаченні платниками надміру суми місцевих податків і зборів зараховуються в рахунок майбутніх платежів платників податків і зборів.

5. Рада може надавати окремим категоріям юридичних та фізичних осіб пільги зі сплати місцевих податків і зборів відповідно до норм чинного законодавства.

#### *Розділ 4. Прикінцеві положення*

1. Статут Територіальної громади прийнято радою «\_\_» \_\_\_\_ 2023 року.

2. Статут є постійно діючим актом і не підлягає перезатвердженню новообраним складом Ради.

3. Статут підлягає реєстрації в органах юстиції і набуває чинності з моменту реєстрації.